

Lapsi vastaanotolla päähenkilönä, miten puhun noloista asioista?

Riitta Koppeli & Anneli Saarikoski

Nolous ja häpeä tunteena (psykologi Heli Heiskanen)

- Pissa- ja kakka-asiat sekä erityisesti vahingot ovat noloja ja niistä puhuminen hävettää
- Häpeä on ihmisen perustunne, liittyy epäonnistumiseen, virheen tekemiseen, on sukua syyllisyydelle, nolous on sen lievempi muoto
- Häpeä kohdistuu koko ihmiseen, ihmisarvoon, lapsi voi tuntea itsensä huonoksi ja vääränlaiseksi, häpeästä voi tulla minuutta määrittävä, elämää rajoittava
- Lapsi puolustautuu kieltämällä, välttämällä aihetta, käyttäytymällä vihamielisesti
- Asian työstäminen alkaa tiedostamisesta ja hyväksymisestä
- Hyviä apukeinoja työstämiseen on sopiva huumori ja vertaistuki

Rakon- ja suolen toimintahäiriöt

- Noloja ja hävettäviä vaivoja, vaikutukset lapsen sosiaaliseen elämään, itsetuntoon ja jopa koulumenestykseen ovat merkittäviä
- Kyvyttömyys hallita rakon- ja suolentoimintaa on psyykkisesti kuormittavaa ja altistaa käytöshäiriöille
- Vessa-asioista ei yleensä puhuta, yksityisasiota
- Tärkeää varhainen puuttuminen, normalisointi ja lapsen tukeminen ikätasoiseen vastuunottoon vessa-asioissa
- Lapsen kohtaaminen päähenkilönä, lapsilähtöiset ohjausmenetelmät, tekemällä oppiminen ja mahdollisuus vertaistukeen ovat keskeisiä osatekijöitä lasten kokemusten mukaan

Bael et al. Self-reported urinary incontinence, voiding frequency, voided volume and pad-test results: variables in a prospective study in children. *British Journal of Urology* (2007) 100:651–656.

Gladh et al. Quality of life in neurologically healthy children with urinary incontinence. *Acta Paediatrica* (2006) 95:1648–1652.

Saarikoski A, Koppeli R, Taskinen S, Axelin A. Voiding school as a treatment of daytime incontinence or enuresis: Children's experiences of the intervention. *Journal of Pediatric urology* 2017, <https://doi.org/10.1016/j.jpuro.2017.09.009>

Miten tulen pissarakon pomoksi ja
kakka-autojen formulakuskiksi

